

ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TOPLU KATALOĞUNA DOĞRU

Dr. Yusuf OĞUZOĞLU

Şer'iyye sicilleri, Osmanlı tarihinin özellikle sosyal, ekonomik, ticârî, yerel ve siyasal yönleri için çok değerli bilgiler içermektedir. (1)

Ait olduğu zamandan günümüze değin kalabilmiş olan şer'iyye sicilleri çeşitli müzelerimizde korunmakta ve araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır. (2) Bu müzelerimizin çeşitli yörelerimize dağılmış olması yüzünden, kapsadıkları sicillerin numarasının, tarihinin ve nereye ait olduğunun önceden bilinmesi ilgili araştırmacılar için son derece önemlidir.

Şer'iyye sicillerinin tümünü içeren bir katalog henüz yapılmamıştır. Ancak, Sayın Prof. Dr. Osman Ersoy'un (3), Sayın Doç. Dr. Mücteba İlgürel'in, (4) Sayın Dr. Yusuf Halaçoğlu'nun (5) yapmış oldukları yayınlarla bu konuda önemli bir yol alındığını söylemek mümkündür. (6) Konya Mevlânâ Müzesi'ndeki şer'iyye sicillerinin de yayınlanmasıyla toplu kataloğa doğru bir adım daha atılmış olacaktır.

Konya Mevlânâ Müzesi'nde Konya, Karaman, Akşehir, Beyşehir, Ilgın, Bozkır, Seydişehir, Hadim, İsparta, Burdur, Yalvaç ve Uluborlu şer'iyye sicilleri yer almaktadır. Bu siciller Müze Envanter defterinde numarası, sahife adedi, tarihi, ebâdî ve müzedeki raf numarası belirtilerek kaydedilmiştir. Hemen tümü ciltli olan sicillerin üzerinde yılların izleri olarak bazı tahribata rastlanırsa da çok büyük bir bölümü orijinallliğini korumuştur. (7)

Aşağıda yer alan siciller defter numarası ve tarihi belirtilerek sunulmaktadır. Pratik yarar sağlayacağı düşüncesiyle defter numarası sırası yerine tarih sırası göz önünde tutulmuş ve bu arada kapsadıkları hicri yılların milâdî karşılıkları da konulmuştur.

DİPNOTLAR

- (1) Şer'iyye sicillerinin içeriği ve önemi için bk. Münir Atalar, "Şer'iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe," Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi, IV (1980), 303-329.
- (2) Bk. Halit Oğan, Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili, Ankara 1958, vi s. Stanford J. Shaw, "Archival Sources for Ottoman History: The Archives of Turkey," Journal of the American Oriental Society, 80/1 (Jan.-Mar., 1960), 1-12. Münir Atalar, a.g.a. s.315.
- (3) Bk. Osman Ersoy, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Katologuna Doğru," Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, XXI/3-4 (1963), 33-65. Bu katalog Ankara, Ayaş, Beypazarı, Bitlis, Boğazlıyan, Bursa, Çankırı, Çemişkezek, Çerkeş, Çermik, Çiçekdağı, Çorum, Derik, Divriği, Diyarbakır, Eğin, Elazığ, Eskişehir, Gemlik, Gümüşhane (Şiran), Gürün, İnegöl, Iznik, Kalecik, Kangal, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Kulp, Lice, Mardin, Mudanya, Mustafa Kemal Paşa, Orhaneli, Safranbolu, Savur, Siirt, Sinop, Sivas, Sivrihisar, Söğüt, Süşehri, Sarkışla, Tosya, Yozgat Şer'iyye sicillerini kapsamaktadır. Yine Bk. Osman Ersoy "Şer'iyye sicillerinin Toplu Katologuna doğru," Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi, XIII/24 (1979-1980), 1-20 Bu katalog Afyon, Bergama, Bodrum, Çesme, Çine, Denizli, Fethiye, Foça, İzmir, Karaburun, Karacasu, Kemalpaşa (Nif), Kütahya, Manisa, Marmaris, Menemen, Milas, Muğla, Ödemiş, Söke, Şer'iyye sicillerini kapsamaktadır.
- (4) Bk. Mücteba İlgürel, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Katologuna Doğru," İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, 28-29 (1975), 123-166. Bu katalog Ayvalık, Bafra, Balıkesir, Bandırma, Bartın, Bayramiç, Biga, Bigadiç, Bolu, Burhaniye, Çanakkale, Devrek, Düzce, Eceabad, Edirne, Edremit, Erdek, Ezine, Fatsa, Gebze, Gerede, Giresun, Gönen, Görele, Göynük, Hopa, İzmit, Kandıra, Mesudiye, Mudurnu, Ordu, Pazar, Rize, Rodosçuk, Samsun, Sındırgı, Şebinkarahisar, Tirebolu, Trabzon, Safranbolu, Zonguldak, Şer'iyye sicillerini kapsamaktadır.
- (5) Bk. Yusuf Halaçoğlu, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Katologuna Doğru; Adana Şer'iyye sicilleri" İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, 30 (1976), 99-108. Bu katalog, Adana, Adıyaman, Besni, Bilecik, İçel (Anamur), Malatya (Arapkir), Maraş, Mut, Siverek, Tarsus, Urfa Şer'iyye sicillerini kapsamaktadır.
- (6) Bu yayınlara ek olarak Sayın Doç. Dr. Yücel Özkaya Sofya Milli Kütüphanesi'ndeki Köstence, Samakov, Sofya, Dobruca, Ruscuk, Silistre, Tırgoviste (Eskicuma), Vidin, şer'iyye sicillerini yayınlamıştır. Bk. Yücel Özkaya, "Sofya'da Milli Kütüphane "Nationale Bibliothèque"deki şer'iyye sicilleri" Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi, XIII/24 (1979-1980), 21-29. Diğer yandan Sayın Ass. Münir Atalar'ın Sayın Prof. Dr. Osman Ersoy'un "neşrine devam olarak" yayınladığı Ankara Etnografya Müzesi'nin Envanter Defteri'ndeki Ankara Şer'i Mahkeme Sicilleri'ne ait açıklayıcı bilgileri de zikretmek yerinde olacaktır. Bk. Münir Atalar, a.g.a., 315-328.
- (7) Siciller sayfa numarası verilerek numaralanmıştır. Değişik tarihlere ait bazı siciller birarada ciltlenmiş olduğundan bunların tarihleri geniş bir zaman dilimini kapsıyor gözükmektedir. Örneğin 32 numaralı Konya Şer'iyye sicili 1096-1110 tarihleri arasında kapsamayıp sadece 1096 ve 1110 yıllarını içermektedir.

Konya Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
1	970-1019 (1562-1611)
5	970-1213 (1562-1799)
2	978-990 (1570-1582)
4	987-1265 (1579-1849)
3	990-1031 (1582-1622)
30	1037-1039 (1627-1630)
22	1040-1041 (1630-1632)
6	1051-1052 (1641-1643)
7	1053-1055 (1643-1646)
8	1055-1057 (1645-1647)
9	1055-1056 (1645-1646)
18	1069-1070 (1658-1660)
10	1070-1071 (1659-1661)
11	1071-1072 (1660-1662)
12	1074-1075 (1663-1665)
17	1078-1080 (1667-1670)
14	1080-1081 (1669-1671)
15	1081-1082 (1670-1672)
16	1083 (1672-1673)
19	1083-1084 (1672-1674)
20	1085-1086 (1674-1676)

Konya Şer'iiye sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
21	1086-1087 (1675-1677)
13	1087-1088 (1676-1678)
23	1088 (1677-1678)
24	1089 (1678-1679)
25	1091-1092 (1680-1681)
26	1092-1093 (1681-1682)
27	1092-1094 1681-1683)
28	1095 (1683 1684)
29	1085-1097 (1674-1686)
32	1096-1110 1684-1699)
31	1097-1098 (1685-1687)
33	1096 (1684-1685)
34	1098-1099 (1686-1688)
35	1101-1102 (1689-1691)
36	1102 (1690-1691)
37	1102-1103 (1690-1692)
38	1103-1104 (1691-1693)
39	1113- (1701-1702)
40	1114-1115 (1702-1704)
41	1115-1116 (1703-1705)
42	1118-1119 (1706-1708)
43	1118-1119 (1706-1708)
44	1121-1122 (1709-1711)
123	1121-1123/1709-1712)

Konya Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
46	1125 (1713-1714)
45	1126-1127 (1714-1715)
47	1128-1129 (1715-1717)
48	1130-1131 (1717-1719)
49	1135-1136 (1722-1724)
50	1138-1139 (1725-1727)
51	1140-1141 (1727-1729)
52	1143-1144 (1730-1732)
53	1148-1149 (1735-1737)
54	1151-1152 (1738-1740)
55	1153-1155 (1740-1743)
56	1155-1156 (1742-1744)
57	1161-1162 (1748-1749)
100	1174-1191 (1760-1777)
58	1177-1179 (1763-1766)
59	1179-1182 (1765-1769)
60	1183-1185 (1769-1772)
121	1183-1292 (1769-1875)
61	1185-1187 (1771-1774)
62	1187-1189 (1773-1776)
63	1191-1194 (1777-1780)
64	1197-1200 (1782-1786)
65	1200-1203 (1785-1789)
101	1203-1207 (1788-1793)

(Konya Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
66	1207-1209 (1792-1795)
67	1210-1212 (1795-1798)
68	1216-1222 (1801-1808)
69	1222-1225 (1807-1810)
119	1223-1239 (1808-1824)
102	1226-1230 (1811-1815)
70	1230-1237 (1814-1822)
122	1231-1239 (1815-1824)
71	1237 1241 (1821-1826)
117	1239-1245 (1823-1830)
74	1243-1248 (1827-1833)
72	1243-1249 (1827-1834)
120	1245-1248 (1829-1833)
118	1248-1252 (1832-1837)
73	1249-1253 (1833-1838)
75	1253-1255 (1837-1840)
83	1253-1256 (1837-1841)
76	1256-1258 (1840-1843)
88	1256-1274 (1840-1858)
77	1259-1260 (1843-1844)
78	1259-1262 (1843-1846)
79	1260-1262 (1844-1846)
82	1261-1263 (1845-1847)
80	1263-1264 (1846-1848)

ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN
TOPLU KATALOĞUNA DOĞRU

(Konya Şer'iiye Sicilleri (Devam))

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
148	1264 (1847-1848)
81	1264-1266 (1847-1850)
84	1265-1269 (1848-1853)
85	1267-1268 (1850-1852)
86	1271-1273 (1854-1857)
89	1274-1278 (1857-1862)
87	1277-1280 (1860-1864)
90	1280-1282 (1863-1866)
91	1281-1283 (1864-1867)
92	1283-1285 (1866-1869)
93	1285-1286 (1868-1870)
95	1285-1287 (1868-1871)
97	1287-1290 (1870-1874)
98	1289-1292 (1872-1875)
94	1289-1297 (1872-1880)
96	1292-1295 (1875-1878)
149	1293-1325 (1876-1908)
99	1294-1300 (1877-1883)
103	1299-1304 (1881-1887)
104	1302-1306 (1884-1889)
105	1306-1309 (1888-1892)
146	1309-1310 (1891-1893)
106	1309-1311 (1891-1894)
107	1311-1313 (1893-1896)

(Konya Şer'iyeye Sicilleri (Devam))

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
124	1311-1313(1893-1896)
125	1312-1314(1894-1897)
135	1312-1315(1894-1898)
126	1312-1317(1894-1900)
144	1312-1318(1894-1901)
111	1312-1322 (1894-1905)
142	1312-1323 (1894-1906)
127	1313-1314 (1895-1897)
108	1313-1315 (1895-1898)
151	1314 (1896-1897)
134	1314-1317 (1896-1900)
130	1314-1318 (1896-1901)
109	1315-1317 (1897-1900)
128	1315-1317 (1897-1900)
131	1315-1318 (1897-1901)
132	1316-1318 (1898-1901)
110	1317-1319 (1899-1902)
129	1317-1321 (1899-1904)
133	1317-1321 (1899-1904)
145	1317-1324 (1899-1907)
143-	1318-1321 (1900-1904)
112	1319-1324 (1901-1907)
136	1320-1322 (1902-1905)
113	1321-1323 (1903-1906)

Konya Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
114	1321-1323 (1903-1906)
137	1321-1323 (1903-1906)
147	1322-1324 (1904-1907)
140	1323-1324 (1905-1907)
141	1323-1324 (1905-1907)
150	1323-1324 (1905-1907)
115	1323-1327 (1905-1909)
138	1324-1325 (1906-1908)
116	1324-1326 (1906-1908)
139	1324-1326 (1906-1908)

Karaman Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
324	932-1066 (1525-1656)
277	1000 (1591-1592)
293	1015-1283 (1606-1867)
278	1027-1028 (1617-1619)
295	1027-1233 (1617-1818)
289	1032-1182 (1622-1769)
291)	1038-1215 (1628-1801)
280	1054-1064 (1644-1654)
279	1055-1056 (1645-1647)
297	1067-1248 (1656-1833)

Karaman Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
281	1130-1140 (1717-1728)
292	1141-1144 (1728-1829)
298	1141-1277 (1728-1861)
283	1142-1164 (1729-1751)
282	1147-1149 (1734-1737)
285	1158-1243 (1745-1828)
284	1159-1241 (1746-1826)
286	1166-1168 (1752-1755)
287	1170-1241 (1756-1826)
302	1170-1196 (1756-1879)
288	1174-1177 (1760-1764)
290	1187-1191 (1773-1777)
305	1191-1292 (1777-1875)
294	1228-1230 (1813-1815)
296	1245-1247 (1829-1832)
299	1262-1264 (1845-1848)
300	1264-1284 (1847-1868)
301	1267-1275 (1850-1859)
303	1276-1292 (1859-1875)
304	1286-1292 (1869-1875)
306	1294-1297 (1877-1880)
307	1296-1300 (1878-1883)
309	1296-1300 (1878-1883)
308	1297-1319 (1879-1902)

Karaman Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
310	1299-1302 (1881-1885)
311	1300-1302 (1882-1885)
312	1303-1304 (1885-1887)
322	1305-1328 (1887-1910)
313	1306-1312 (1888-1895)
314	1309-1310 (1891-1893)
316	1311-1314 (1893-1897)
323	1313 1319 (1895-1902)
315	1314-1316 (1896-1899)
317	1315-1316 (1897-1899)
318	1317-1319 (1899-1902)
319	1323-1324 (1905-1907)
320	1326-1327 (1908 1909)
321	1329-1330 (1911-1912)

Akşehir Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
327	1287-1305 (1870-1888)
328	1305-1315 (1887-1898)
329	1315-1323 (1897-1906)
325	1323-1328 (1905-1910)
326	1328-1331 (1910-1913)

Beyşehir Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
242	1287-1291 (1870-1875)
243	1289-1291 (1871-1875)
244	1292-1294 (1875-1878)
245	1293-1297 (1876-1880)
246	1303-1306 (1885-1889)
247	1311-1318 (1893-1901)
248	1313-1323 (1895-1906)
250	1315-1319 (1897-1902)
249	1317-1328 (1899-1910)
252	1320-1327 (1902-1909)
253	1321 (1903-1904)
251	1323-1325 (1905-1908)
255	1324-1326 (1906-1908)
254	1325-1326 (1907-1908)
258	1325-1327 (1907-1909)
257	1327 (1909-1910)
256	1327-1329 (1909-1911)
259	1329-1330 (1911-1912)

Hadim Şer'iyye Sicili
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
343	1311-1318 (1893-1901)

Seydişehir Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
230	1288-1292 (1871-1875)
231	1291-1302 (1874-1875)
232	1302-1306 (1884-1889)
233	1305-1307 (1887-1890)
234	1306-1311 (1888-1894)
235	1308-1309 (1890-1892)
236	1311-1313 (1893-1896)
237	1314-1327 (1896-1909)
238	1320-1330 (1902-1912)
239	1321-1324 (1903-1907)
241	1323-1328 (1905-1910)
240	1324-1328 (1906-1910)

Bozkır Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
336	1291-1298 (1874-1881)
337	1306-1308 (1888-1891)
345	1309-1315 (1891-1898)
344	1319-1325 (1901-1908)
342	1320-1325 (1902-1908)
341	1323-1328 (1905-1910)
347	1324-1327 (1906-1909)
340	1326-1341 (1908-1923)

Bozkır Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
338	1332-1341 (1913-1923)
339	1339-1340 (1920-1922)
344	1341 (1922-1923)

İlgın Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
260	1263-1278 (1846-1862)
261	1283-1293 (1866-1876)
262	1295 1297 (1878-1880)
263	1295-1303 (1878-1886)
264	1303-1309 (1885-1892)
265	1309-1313 (1891-1896)
266	1314-1318 (1896-1901)
267	1318-1324 (1900-1907)
269	1324-1325 (1906-1908)
268	1325-1326 (1907-1908)

Isparta Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
163	1007-1019 (1598 1611)
172	1009-1152 (1600-1640)
164	1017 1039 (1608-1630)
165	1027-1195 (1617-1781)

İsparta Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
174	1030-1064 (1620-1654)
167	1046-1109 (1636-1698)
166	1049-1109 (1639-1698)
168	1076-1098 (1665-1687)
169	1116-1121 (1704-1710)
170	1129-1181 (1716-1768)
171	1145-1149 (1732-1737)
173	1151-1154 (1738-1742)
175	1179-1283 (1765-1867)
176	1185-1187 (1771-1774)
177	1194-1206 (1780-1792)
178	1209-1233 (1794-1818)
179	1216-1222 (1801-1808)
180	1216-1222 (1801-1808)
186	1234-1272 (1818-1856)
182	1234-1252 (1818-1837)
181	1240-1244 (1824-1829)
183	1246-1254 (1830-1839)
184	1265-1268 (1848-1852)
187	1271-1273 (1854-1857)
188	1273-1274 (1856-1858)
189	1279-1281 (1862-1865)
190	1280 1282 (1863-1866)
191	1282-1283 (1865-1867)
193	1290-1291 (1873 1875)

İsparta Şer'iyce Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
192	1290-1298 (1873-1881)
194	1292-1195 (1874-1878)
197	1292-1308 (1875-1891)
195	1298-1301 (1880-1884)
196 -	1304-1307 (1886-1890)

Burdur Şer'iyce Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
198	1160-1220 (1747-1806)
199	1212-1221 (1797-1807)
203	1217-1241 (1802-1826)
200	1221-1230 (1806-1815)
201	1230-1236 (1814-1821)
202	1232-1236 (1816-1821)
204	1241-1246 (1826-1831)
206	1247-1250 (1831-1835)
205	1248-1249 (1832-1834)
207	1250-1253 (1834-1838)
208	1250-1255 (1834-1840)
209	1255-1256 (1839-1841)
210	1257-1261 (1841-1845)
211	1262-1295 (1845-1878)
212	1272 (1855-1856)
213	1273-1274 (1856-1858)

Burdur Şer'iyye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
214	1275-1282 (1858-1866)
215	1283-1285 (1866-1869)
216	1285-1289 (1868-1873)
217	1295-1301 (1878-1884)
218	1300-1304 (1882-1887)
224	1303-1319 (1885-1902)
219	1304-1306 (1886-1889)
220	1307-1309 (1889-1893)
221	1308-1310 (1890-1893)
222	1310-1312 (1892-1895)
223	1311-1314 (1893-1897)
225	1314-1319 (1869-1902)
226	1319-1324 (1901-1906)
227	1324-1327 (1906-1909)
228	1326-1328 (1908-1910)
229	1331-1334 (1912-1915)

**Uluborlu Şer'iyye Sicilleri
(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)**

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
157	1266-1283 (1849-1867)
153	1284-1287- (1867-1871)
154	1287-1293 (1870-1876)
155	1293-1296 (1876-1879)
156	1295-1311 (1878-1894)

Uluborlu Şer'iyeye Sicilleri (Devam)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
157	1297-1903 (1879-1886)
158	1311-1315 (1893-1897)
159	1315-1323 (1897-1906)
162	1320-1330 (1902-1912)
160	1323-1326 (1905-1908)
161	1326-1330 (1908-1912)

Yalvaç Şer'iyeye Sicilleri

(Konya Mevlânâ Müzesi'nde)

<u>No.</u>	<u>Tarih</u>
270	1297 1305 (1879-1888)
271	1305-1311 (1887-1894)
272	1310-1315 (1892-1898)
273	1311-1317 (1893-1900)
275	1317-1323 (1899-1906)
274	1318-1322 (1900-1905)
276	1323-1326 (1905-1908)